ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ
της 6ης Δεκεμβρίου 1996 *

Στην υπόθεση T-155/96 R,

Δήμος του Mainz (Γερμανία), εκπροσωπούμενος από τους Martin Heidenhain, Bernhard Maassen, Cord-Georg Hasselmann και Horst Satzky, δικηγόρους Βερολίνου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Jean Hoss, 15, Côte d'Eich,

αιτών,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τους Paul F. Nemitz και Δημήτρη Τριανταφύλλου, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως 96/631/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 1996, σχετικά με κρατική ενίσχυση που χορήγησε ο Δήμος του Mainz, τοπική αρχή της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στην εταιρία Grundstücksverwaltungsgesellschaft Fort Malakoff Mainz mbH & Co. KG, θυγατρική της Siemens AG/Siemens Nixdorf Informationssysteme AG (ΕΕ L 283, σ. 43),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1 Με την απόφαση 96/631/ΕΚ, της 17ης Ιουλίου 1996, σχετικά με κρατική ενίσχυση που χορήγησε ο Δήμος του Mainz, τοπική αρχή της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, στην εταιρία Grundstücksverwaltungsgesellschaft Fort Malakoff Mainz mbH & Co. KG (στο εξής: Fort Malakoff), θυγατρική της Siemens AG/Siemens Nixdorf Informationssysteme AG (στο εξής: Siemens), η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η πώληση οικοπέδου κειμένου εντός του Δήμου του Mainz στη Fort Malakoff, έναντι τιμήματος χαμηλοτέρου της εμπορικής αξίας, συνιστούσε κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, ύψους 4 904 725 γερμανικών μάρκων (DM) (ΕΕ L 283, σ. 43, στο εξής: απόφαση). Η Επιτροπή, με το άρθρο 1 της αποφάσεως αυτής, έκρινε ότι η ενίσχυση αυτή ήταν, αφενός, παράνομη, καθόσον είχε χορηγηθεί κατά παράβαση του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ, το οποίο επιβάλλει υποχρέωση κοινοποιήσεως των κρατικών ενισχύσεων, και, αφετέρου, ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Με το άρθρο 2 της ιδίας αποφάσεως, η καθής όρισε ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας οφείλει να αναζητήσει την ενίσχυση από την αποδέκτρια της ενισχύσεως εταιρία.

2 Δεν αμφισβητείται ότι το τίμημα της πωλήσεως του εν λόγω οικοπέδου το οποίο βρίσκεται στο κέντρο της πόλεως, κοντά στον Ρήνο, και έχει συνολικό εμβαδόν 22 010 τετραγωνικά μέτρα, ήταν 13 528 650 DM, ήτοι 614,66 DM ανά τετραγωνικό μέτρο. Η σύμβαση πωλήσεως, η οποία συνήφθη στις 24 Φεβρουαρίου 1992 μεταξύ του Δήμου του Mainz και της Fort Malakoff, εταιρίας χαρτοφυλακίου ασκούσας δραστηριότητα στον τομέα των ακινήτων και θυγατρικής της Siemens, προέβλεπε ότι το τίμημα αυτό θα καταβαλλόταν κατά την ημερομηνία μεταβιβάσεως της κυριότητας, η οποία είχε οριστεί για την 1η Ιανουαρίου 1995. Η σύμβαση δεν προέβλεπε την καταβολή τόκων για το χρονικό διάστημα από της υπογραφής της συμβάσεως έως την μεταβίβαση της κυριότητας.

3 Σε αντιστάθμισμα του μειωμένου αυτού τιμήματος σε σχέση προς την εμπορική αξία του οικοπέδου, υπολογιζόμενη βάσει των τιμών που εφαρμόζονταν σε ανάλογες τοποθεσίες εντός του Δήμου του Mainz, η σύμβαση προέβλεπε ορισμένες υποχρεώσεις για τη Fort Malakoff. Η εταιρία αυτή είχε υποχρέωση, μεταξύ άλλων, να κατασκευάσει κτίρια για διοικητική και εμπορική χρήση, ωφέλιμου εμβαδού 25 000 τετραγωνικών μέτρων, και υπόγειο χώρο σταθμεύσεως 800 αυτοκινήτων για το κέντρο διανομής και εκπαιδεύσεως της Siemens. Ανέλαβε την υποχρέωση να εκμισθώσει τον χώρο, το αργότερο ένα έτος μετά την αποπεράτωση των κτιρίων και για δεκαπέντε τουλάχιστον έτη, στη Siemens ή σε επιχειρήσεις συνδεδεμένες με αυτήν, οι οποίες θα πρέπει να ασκούν φορολογητέα επιχειρηματική δραστηριότητα. Σε περίπτωση μη πλήρους τηρήσεως της ρήτρας αυτής, η Fort Malakoff θα ήταν υποχρεωμένη να καταβάλει τη διαφορά μεταξύ του συμφωνηθέντος τιμήματος και της πραγματικής εμπορικής αξίας του οικοπέδου κατά τον χρόνο της πωλήσεως, χωρίς το καταβλητέο ποσό να μπορεί να είναι κατώτερο των 40 εκατομμυρίων DM. Η ενδεχόμενη αυτή απαίτηση του Δήμου του Mainz εξασφαλιζόταν με την εγγραφή πρώτης υποθήκης, για ανώτατο ποσό 40 εκατομμυρίων DM.

4 Στην ανωτέρω απόφαση, η Επιτροπή δέχθηκε τα πορίσματα στα οποία κατέληξε η επιτροπή εκτιμητών ακινήτων του Δήμου του Mainz με την έκθεση πραγματογνωμοσύνης — που διαβιβάστηκε στην Επιτροπή από τη Γερμανική Κυβέρνηση στο πλαίσιο της διαδικασίας εξετάσεως των ενισχύσεων την οποία προβλέπει το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ — όσον αφορά την εμπορική αξία του επιδίκου οικοπέδου κατά τον χρόνο της υπογραφής της συμβάσεως πωλήσεως και όσον αφορά την οικονομική σημασία των ειδικών υποχρεώσεων που επιβλήθηκαν στον αγοραστή, καθώς και τα επιχειρήματα της Γερμανικής Κυβερνήσεως όπως αυτά εκτίθενται στην απόφαση, πλην του επιχειρήματος ότι η υποχρέωση συστάσεως υποθήκης αντισταθμίζεται, υπό τις κανονικές συνθήκες της αγοράς, από μείωση του τιμήματος της πωλήσεως. Η Επιτροπή έκρινε ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, η εμπορική αξία του οικοπέδου έπρεπε να καθοριστεί εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών υποχρεώσεων που ανέλαβε συμβατικώς ο αγοραστής, σε 837,50 DM ανά τετραγωνικό μέτρο, ήτοι σε 18 433 375 DM για ολόκληρο το οικόπεδο, αντί του τιμήματος των 13 528 650 DM που συμφωνήθηκε με τη σύμβαση της πωλήσεως.

5 Με δικόγραφο προσφυγής που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Οκτωβρίου 1996, ο Δήμος του Mainz ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ, την ακύρωση της αποφάσεως την οποία η Επιτροπή απηύθυνε στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

6 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε αυθημερόν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, ο προσφεύγων υπέβαλε επίσης, δυνάμει του άρθρου 185 της Συνθήκης ΕΚ, αίτηση αναστολής εκτελέσεως της αποφάσεως. Η Επιτροπή υπέβαλε τις γραπτές παρατηρήσεις της με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Νοεμβρίου 1996. Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις απόψεις τους στις 25 Νοεμβρίου 1996.

Σκεπτικό

7 Δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων των άρθρων 185 και 186 της Συνθήκης και του άρθρου 4 της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1988, περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 319, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993 (ΕΕ L 144, σ. 21), και την απόφαση 94/149/ΕΚΑΧ, ΕΚ του Συμβουλίου, της 7ης Μαρτίου 1994 (ΕΕ L 66, σ. 29), το Πρωτοδικείο μπορεί, αν κρίνει ότι το επιβάλλουν οι περιστάσεις, να διατάσσει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως ή άλλα αναγκαία προσωρινά μέτρα.

8 Το άρθρο 104, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας διευκρινίζει ότι η αίτηση αναστολής εκτελέσεως είναι παραδεκτή μόνον αν ο αιτών προσέβαλε την πράξη αυτή με προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου. Κατά πάγια νομολογία, το παραδεκτό της κύριας προσφυγής δεν πρέπει, καταρχήν, να εξετάζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων. Το ζήτημα αυτό πρέπει να εξετάζεται κατά την εκδίκαση της κύριας προσφυγής, εκτός της περιπτώσεως όπου αυτή φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, προδήλως απαράδεκτη, διότι άλλως προδικάζεται η απόφαση του Πρωτοδικείου επί της κύριας προσφυγής (βλ., ως πλέον πρόσφατη, τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 1996, T-137/96 R, Valio Oy κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1327, σκέψη 27).

9 Επί της ουσίας, η παράγραφος 2 του άρθρου 104 προβλέπει ότι οι αιτήσεις για τη λήψη προσωρινών μέτρων πρέπει να προσδιορίζουν τα περιστατικά από τα οποία προκύπτει το επείγον της υποθέσεως, καθώς και τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν, εκ πρώτης όψεως, τη λήψη του ζητουμένου μέτρου. Τα ζητούμενα μέτρα πρέπει να έχουν προσωρινό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι δεν πρέπει να προδικάζουν την απόφαση επί της ουσίας (βλ. προμνησθείσα διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου Valio Oy κατά Επιτροπής, σκέψη 15).

10 Στην υπό κρίση περίπτωση, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου κρίνει σκόπιμο να εξετάσει πρώτον κατά πόσον πληρούται η προϋπόθεση του επείγοντος.

Επί του επείγοντος της υποθέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

11 Ο αιτών υπενθυμίζει ότι η προϋπόθεση του επείγοντος πρέπει να θεωρείται ότι πληρούται αν η αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να παρεμποδίσει την πλήρη εφαρμογή των αποτελεσμάτων της αποφάσεως σε περίπτωση απορρίψεως της κύριας προσφυγής και αν, αντιθέτως, η άμεση εκτέλεση της προσβαλλομένης αποφάσεως θα παραγάγει αποτελέσματα τα οποία θα ήταν δύσκολο ή αδύνατο να ανατραπούν μεταγενεστέρως σε περίπτωση ακυρώσεως της αποφάσεως (βλ., μεταξύ άλλων, τη διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 11ης Μαΐου 1989, 76/89 R, 77/89 R και 91/89 R, RTE κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 1141, σκέψη 12 επ.).

12 Στην υπό κρίση περίπτωση, εάν δεν διαταχθεί η αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως με την οποία ορίζεται ότι η Fort Malakoff οφείλει να επιστρέψει την ενίσχυση, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μάλλον θα αξιώσει, μέσω του οικείου ομόσπονδου κράτους, από τον Δήμο του Mainz να αναζητήσει πάραυτα από τη Fort Malakoff την κρατική ενίσχυση που αναφέρεται στην απόφαση, και δη εντόκως. Ο αιτών φρονεί ότι δεν μπορεί να υποχρεωθεί να προβάλει, ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, παρά την πεποίθησή του και κατά παραβίαση της αρχής «pacta sunt servanda», αξίωση επιστροφής μιας ενισχύσεως η οποία υποτίθεται ότι χορηγήθηκε κατά παράβαση τυπικών κανόνων, προτού καν αποδειχθεί κατά πόσον όντως έχει χορηγηθεί παροχή χρηματοδοτηθείσα από κρατικούς πόρους και δυνάμενη να χαρακτηρισθεί ως ενίσχυση.

13 Εξάλλου, κατά τον αιτούντα, είναι πιθανόν το γερμανικό δικαστήριο να μην κρίνει παραδεκτή μια τέτοια αγωγή κατά της Fort Malakoff, λόγω ελλείψεως

νομίμου συμφέροντος του ενάγοντος επί όσο χρονικό διάστημα δεν θα έχει κριθεί αν θα διατηρηθεί η απόφαση σε ισχύ. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν η αγωγή αυτή κριθεί παραδεκτή, το εθνικό δικαστήριο μάλλον θα αποφασίσει, είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήσεως, την αναστολή της διαδικασίας μέχρις ότου το Πρωτοδικείο αποφανθεί ως προς τη νομιμότητα της αποφάσεως ή θα υποβάλει προδικαστικώς στο Δικαστήριο αίτηση ερμηνείας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ.

14 Εξάλλου, ο αιτών υποστηρίζει ότι η άμεση εκτέλεση της αποφάσεως θα επιτρέψει στη Fort Malakoff να επικαλεστεί την ολική ή μερική ακυρότητα της επίδικης συμβάσεως πωλήσεως προκειμένου να απαλλαγεί, με το πρόσχημα αυτό, ορισμένων μακροπροθέσμων υποχρεώσεων που προβλέπονται στη σύμβαση αυτή, πράγμα το οποίο θα δημιουργήσει μη ανατρέψιμη κατάσταση. Οι συναφείς ανησυχίες του αιτούντος είναι βάσιμες. Το κέντρο διανομής και εκπαιδεύσεως της Siemens, το οποίο η Fort Malakoff ανέλαβε την υποχρέωση να ανεγείρει, δεν έχει ακόμα αποπερατωθεί και η μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη αποδοτικότητά του καθίσταται όλως υποθετική. Η μεταβολή της καταστάσεως της αγοράς οδήγησε τις επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητα στον τομέα επεξεργασίας δεδομένων να εγκαταλείψουν την ιδέα να διαθέτουν ίδια κέντρα εκπαιδεύσεως, συνδυαζόμενα με κέντρα διανομής. Επιπλέον, οι τιμές των γραφείων που μπορούν να εκμισθωθούν προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από οργανισμούς επαγγελματικής καταρτίσεως εμφανίζουν, από πολλών μηνών, πτώση στην περιφέρεια Ρήνου-Μάιν, και κατά τα φαινόμενα είναι κατά πολύ χαμηλότερες από το κόστος που συνεπάγεται ένα κέντρο παροχής υπηρεσιών ανήκον σε όμιλο επιχειρήσεων. Συναφώς, ο αιτών διευκρίνισε, κατά τη γενομένη ακρόαση, ότι, στο πλαίσιο συζητήσεων που διεξήχθησαν στις 27 Σεπτεμβρίου 1996 μεταξύ του Δήμου του Mainz, της Fort Malakoff και της Siemens, η τελευταία δήλωσε, καταρχάς, ότι δεν προτίθεται να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως. Δεύτερον, εξέφρασε την άποψη ότι η σύμβαση που συνήφθη με τον Δήμο του Mainz είναι μερικώς ή ολικώς άκυρη λόγω παραβάσεως του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΚ. Τρίτον, δήλωσε ότι είναι πρόθυμη να δεχθεί αύξηση του τιμήματος της επίδικης πωλήσεως. Από το σύνολο των στοιχείων αυτών ο αιτών συνάγει ότι η Siemens θα επιδιώξει να αποδεσμευθεί από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, οι οποίες, λαμβανομένης υπόψη της εξελίξεως της καταστάσεως της αγοράς, έχουν καταστεί μη συμφέρουσες για τον όμιλό της.

15 Στο πλαίσιο αυτό, η άμεση εκτέλεση της αποφάσεως θα προξενούσε σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία στον Δήμο του Mainz, για τον οποίο η χρήση του επίδικου οικοπέδου από τη Siemens έως το 2012 έχει θεμελιώδη σημασία τόσο από οικιστικής όσο και από οικονομικής και κοινωνικής απόψεως. Συγκεκρι-

μένα, ο Δήμος θα αντιμετωπίσει πολύ σοβαρές δυσκολίες για την εξεύρεση νέου αγοραστή, με το τίμημα και τους όρους που έχει δεχθεί η Siemens. Αντιθέτως, η αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως δεν μπορεί να παρεμποδίσει τα πλήρη αποτελέσματα της αποφάσεως, σε περίπτωση που αυτή επικυρωθεί από το Πρωτοδικείο. Η ενίσχυση που υποτίθεται ότι χορηγήθηκε στη Fort Malakoff είναι αναλογικά χαμηλή και αντιπροσωπεύει το πολύ το 2 % της συνολικής επενδύσεως της εν λόγω εταιρίας στην υλοποίηση του σχεδίου που προβλέπει η επίδικη σύμβαση πωλήσεως. Συνεπώς, δεν υφίσταται κίνδυνος αδυναμίας αναζητήσεως της ενισχύσεως.

16 Η Επιτροπή απορρίπτει την επιχειρηματολογία του αιτούντος. Παρατηρεί, καταρχάς, ότι η ίδια δέχεται ότι η εκτέλεση της αποφάσεως απαιτεί την παρέμβαση του ενδιαφερομένου κράτους. Όμως, δεν έχει ακόμα κινηθεί καμία διαδικασία. Εξάλλου, και εν πάση περιπτώσει, ο αιτών έχει τη δυνατότητα να επιτύχει, με τα μέσα ένδικης προστασίας του εσωτερικού δικαίου, την — εν ανάγκη προσωρινή — προστασία του έναντι τυχόν εθνικής αποφάσεως διατάσσουσας την επιστροφή της ενισχύσεως, προκειμένου να αποφύγει τη ζημία που επικαλείται.

17 Ομοίως, ο αιτών μπορεί να αμυνθεί, σε περίπτωση που η Fort Malakoff αποπειραθεί να αποδεσμευθεί των συμβατικών της υποχρεώσεων, κάνοντας χρήση των μέσων ένδικης προστασίας του εσωτερικού δικαίου, προκειμένου να διασφαλίσει την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων.

18 Εν πάση περιπτώσει, η λύση της συμβάσεως θα έχει ως μοναδική συνέπεια την αποκατάσταση της καταστάσεως που υφίστατο πριν από τη σύναψή της. Ο αιτών θα έχει τότε τη δυνατότητα να προβεί στη δημοπράτηση του οικοπέδου και να εισπράξει υψηλότερο τίμημα. Ακόμα και αν υποτεθεί ότι θα αντιμετωπίσει δυσκολίες για την εξεύρεση νέου αγοραστή ή για να επιτύχει αντίστοιχο τίμημα, η ζημία του θα είναι καθαρά οικονομική και, κατά συνέπεια, θα δύναται να αποκατασταθεί. Ο αιτών δεν απέδειξε, εξάλλου, ότι μια νέα πώληση, υπ' αυτές τις συνθήκες, θα απειλούσε τα οικονομικά του Δήμου. Η εκτίμηση την οποία διατυπώνει ως προ το σχετικά χαμηλό ποσό της ενισχύσεως μάλλον ενισχύει την άποψη ότι ούτε ο ίδιος ούτε η Fort Malakoff θα επηρεαστούν υπέρμετρα από την άμεση επιστροφή της ενισχύσεως.

Εκτίμηση του αρμόδιου επί των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή

19 Κατά πάγια νομολογία, το επείγον της λήψεως προσωρινών μέτρων πρέπει να εκτιμάται εξεταζομένου του αν η εκτέλεση των επιδίκων πράξεων, πριν από την έκδοση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου επί της κύριας δίκης, είναι δυνατόν να συνεπάγεται, για τον διάδικο που ζητεί τα μέτρα αυτά, σοβαρές και ανεπανόρθωτες ζημίες οι οποίες δεν θα μπορούσαν να αποκατασταθούν έστω και αν ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση ή οι οποίες, παρά τον προσωρινό τους χαρακτήρα, θα ήσαν δυσανάλογες προς το συμφέρον του καθού να εκτελεστούν οι πράξεις του, έστω κι αν αυτές έχουν αποτελέσει το αντικείμενο ένδικης προσφυγής. Στον αιτούντα διάδικο εναπόκειται να αποδείξει ότι οι προϋποθέσεις αυτές συντρέχουν (βλ., ως πλέον πρόσφατη, τη διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 28ης Αυγούστου 1996, T-112/96 R, Séché κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1121, σκέψη 16).

20 Στην υπό κρίση υπόθεση, ο κίνδυνος προκλήσεως σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας σε περίπτωση άμεσης εκτελέσεως της αποφάσεως προκύπτει, κατά τον αιτούντα, πρώτον, από το ότι θα ήταν ενδεχομένως υποχρεωμένος να κινήσει ένδικη διαδικασία κατά της Fort Malakoff προκειμένου να ανακτήσει την επίδικη κρατική ενίσχυση και, δεύτερον από την ενδεχόμενη μεταβολή των συμβατικών όρων ή ακόμα και την ακύρωση της συμβάσεως τη αιτήσει της Siemens, κατόπιν της μεταβολής του τιμήματος της πωλήσεως συνεπεία της αποφάσεως με την οποία διατάσσεται η επιστροφή της ενισχύσεως.

21 Όσον αφορά, πρώτον, τον κίνδυνο που συνδέεται με το ότι ο αιτών θα μπορούσε να υποχρεωθεί να κινήσει διαδικασία κατά του αντισυμβαλλομένου για την ανάκτηση του ποσού της υποτιθεμένης ενισχύσεως, πρέπει να τονιστεί, καταρχάς, ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της δικογραφίας και τις συγκλίνουσες παρατηρήσεις των διαδίκων, μέχρι στιγμής δεν έχει αναληφθεί καμία σχετική πρωτοβουλία ούτε έχει ληφθεί κανένα σχετικό μέτρο.

22 Εξάλλου, ακόμα και αν η Γερμανική Κυβέρνηση κινήσει διαδικασία προκειμένου να αναζητήσει ο αιτών την υποτιθέμενη ενίσχυση, ο ενδιαφερόμενος δεν προσδιορίζει την ακριβή φύση της ζημίας του. Το γεγονός και μόνον ότι μπορεί να υποχρεωθεί να καταγγείλει συμβατική ρήτρα αφορώσα, εν προκει-

μένω, το τίμημα της πωλήσεως, λόγω της φερόμενης αντικανονικότητάς της, και να προσφύγει δικαστικώς κατά της Fort Malakoff προκειμένου να ανακτήσει το ποσό της υποτιθέμενης ενισχύσεως δεν αντιβαίνει, όπως υποστηρίζει, στην αρχή «pacta sunt servanda», αλλ' απλώς ανταποκρίνεται στις επιταγές της αρχής της νομιμότητας των πράξεων της διοικήσεως.

23 Όσον αφορά, δεύτερον, το κίνδυνο προκλήσεως σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας από την υποτιθέμενη πρόθεση της Fort Malakoff και της Siemens να αποδεσμευθούν μακροπροθέσμως από ορισμένες υποχρεώσεις τους επικαλούμενες την ολική ή μερική ακυρότητα της επίδικης συμβάσεως λόγω παραβάσεως των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης, πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο αιτών δεν επικαλείται κανένα στοιχείο ικανό να επιβεβαιώσει ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν πράγματι την πρόθεση να μην εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Ειδικότερα, ο αιτών δεν αναφέρει καμία πρωτοβουλία εκ μέρους τους προκειμένου να διαπραγματευθούν μια ενδεχόμενη τροποποίηση της συμβάσεως ώστε να ληφθεί υπόψη η οφειλόμενη στην απόφαση αύξηση του τιμήματος της πωλήσεως. Αντιθέτως, η δήλωση στην οποία προέβη η Siemens, κατά τη συζήτηση που είχε με την προσφεύγουσα στις 27 Σεπτεμβρίου 1996, και σύμφωνα με την οποία είναι διατεθειμένη να δεχθεί την αύξηση του τιμήματος που προκύπτει από την απόφαση, όπως ανέφερε ο αιτών κατά τη γενομένη ακρόαση, αφήνει μάλλον να εννοηθεί ότι η Siemens δεν έχει την πρόθεση να αμφισβητήσει τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Γενικότερα, από τα στοιχεία της δικογραφίας και τις παρατηρήσεις των διαδίκων δεν προκύπτει η λήψη κανενός συγκεκριμένου μέτρου, εκ μέρους της Fort Malakoff ή της Siemens, σκοπούντος στην τροποποίηση της συμβάσεως.

24 Επιπλέον, ακόμα και αν γίνει δεκτό ότι η Fort Malakoff επιδιώκει να αποδεσμευθεί από τις συμβατικές της υποχρεώσεις, πράγμα μη αποδεδειγμένο, ο αιτών δεν παρέχει συγκεκριμένη εξήγηση ούτε προβάλλει πειστικό επιχείρημα που να επιτρέπουν να συναχθεί ότι, κατ' εφαρμογήν του γερμανικού δικαίου των συμβάσεων, η αναζήτηση της υποτιθέμενης ενισχύσεως μπορεί να οδηγήσει σε αμφισβήτηση ορισμένων ουσιωδών υποχρεώσεων που έχουν συνομολογηθεί με τη σύμβαση, όταν το ποσό που θα πρέπει να επιστραφεί αντιπροσωπεύει, κατά τις παρατηρήσεις του ιδίου του αιτούντος, το πολύ το 2 % της συνολικής επενδύσεως της Fort Malakoff για την υλοποίηση του επιδίκου σχεδίου. Όμως, ελλείψει περισσότερο συγκεκριμένων ενδείξεων, δεν φαίνεται εκ πρώτης όψεως πιθανό να μπορεί μια σχετικά περιορισμένη αύξηση του

τιμήματος της πωλήσεως να δικαιολογήσει σημαντική τροποποίηση ορισμένων ουσιωδών υποχρεώσεων που έχουν συνομολογηθεί από τη Fort Malakoff, ή ακόμα και ακύρωση της συμβάσεως.

25 Εξάλλου, ο αιτών δεν απέδειξε ότι τα εγχώρια μέσα ένδικης προστασίας που προσφέρει το γερμανικό δίκαιο προκειμένου να εμποδιστεί, εφόσον παραστεί ανάγκη, τροποποίηση ή καταγγελία της συμβάσεως, εν μέρει ή εν όλω, εκ μέρους του αντισυμβαλλομένου δεν του παρέχουν τη δυνατότητα να αποφύγει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία, αν υποτεθεί ότι μπορέσει να αποδείξει την ύπαρξή της (βλ. τις διατάξεις του Προέδρου του Δικαστηρίου της 6ης Φεβρουαρίου 1986, 310/85 R, Deufil κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 537, σκέψη 22, της 15ης Ιουνίου 1987, 142/87 R, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 2589, σκέψη 26, και της 17ης Μαρτίου 1989, 303/88 R, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 801, συνοπτική δημοσίευση).

26 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι το γερμανικό δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να καθορίσει αν, ενόψει των σχετικών διατάξεων του γερμανικού δικαίου, η μεταβολή του τιμήματος της πωλήσεως συνεπεία της αποφάσεως με την οποία διατάσσεται η αναζήτηση της φερομένης ενισχύσεως μπορεί να δικαιολογήσει, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, ολική ή μερική ακυρότητα της συμβάσεως. Στο πλαίσιο αυτό, το εθνικό δικαστήριο είναι το πλέον αρμόδιο να εκτιμήσει, ενδεχομένως, αν επιβάλλεται να ληφθούν προσωρινά μέτρα προκειμένου να προστατευθούν τα δικαιώματα του αιτούντος εν αναμονή της εκβάσεως της κύριας δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του Πρωτοδικείου.

27 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει, εξάλλου, να παρατηρηθεί ότι η αναστολή εκτελέσεως της αποφάσεως, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, θα είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα την παρακώλυση, κατά τη διάρκεια της κύριας δίκης, κάθε ενέργειας των γερμανικών εθνικών αρχών προς αναζήτηση της υποτι-

θεμένης ενισχύσεως. Δεν θα εμπόδιζε αναγκαστικά και αυτομάτως τυχόν ενέργεια της Fort Malakoff προς αναγνώριση της ακυρότητας της συμβάσεως ή προς τροποποίησή της, με την αιτιολογία ότι η σύμβαση αυτή περιελάμβανε παράνομη ενίσχυση χορηγηθείσα κατά παράβαση του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, το άμεσο αποτέλεσμα του οποίου έχει αναγνωριστεί από το Δικαστήριο. Στην περίπτωση αυτή, θα εναπέκειτο στο εθνικό δικαστήριο, που ενδεχομένως θα επιλαμβανόταν της υποθέσεως, να εκτιμήσει το σκόπιμο της αναστολής της διαδικασίας ή της λήψεως άλλων προσωρινών μέτρων, σύμφωνα με τους εσωτερικούς δικονομικούς κανόνες, εν αναμονή της αποφάσεως του Πρωτοδικείου επί της κυρίας προσφυγής (βλ., ανωτέρω, σκέψη 26).

28 Τέλος, έστω και αν υποτεθεί ότι η άμεση εφαρμογή της αποφάσεως μπορεί να οδηγήσει σε μη ανατρέψιμη ακύρωση της συμβάσεως, πράγμα το οποίο δεν έχει αποδειχθεί, ο αιτών δεν απέδειξε ότι θα ευρεθεί σε δύσκολη χρηματοοικονομική κατάσταση και ότι δεν θα είναι σε θέση να πωλήσει το επίδικο οικόπεδο, το οποίο κείται στο κέντρο της πόλεως, σε έναν ή πλείονες αγοραστές, με όρους εξίσου ευνοϊκούς τόσο από οικονομικής απόψεως όσο και από την άποψη της οικιστικής πολιτικής και των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών.

29 Από το σύνολο των ανωτέρω στοιχείων προκύπτει ότι ο αιτών δεν προέβαλε πειστικά επιχειρήματα βάσει των οποίων να μπορεί να υποτεθεί ότι η άμεση εκτέλεση της αποφάσεως είναι ικανή να του προξενήσει ζημία η οποία δύσκολα θα μπορεί να αποκατασταθεί.

30 Επομένως, η προϋπόθεση του επείγοντος δεν πληρούται. Συνεπώς, η υπό κρίση αίτηση αναστολής εκτελέσεως πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν, αφενός, η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή και, αφετέρου, οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα που προέβαλε ο αιτών προς δικαιολόγηση, επί της ουσίας, της λήψεως του ζητουμένου προσωρινού μέτρου.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

2) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 6 Δεκεμβρίου 1996.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

A. Saggio